

דברי יעקב

ממשנתו של מורנו הרב יעקב עדס שליט"א

פר' נח - גליון מס' 13

קשר השבטים לתרח

ולפ"ז כל עם ישראל הם צאצאי תרח משישה כיוונים. ולתרח עצמו היו ג' בנים שדרך כל אחד מהם יש לו צאצאים בישראל - דרך אברהם [יצחק וכו'], דרך נחור [בתואל וכו'], ודרך הרן [שרה ומילכה].

והנה, תרח היה רשע מרושע עובד ע"ז, ומ"מ השאירו הקב"ה בעולם ולא הרגו, ועי"ז זכה העולם לאברהם אבינו וממילא לכל עם ישראל ולפי [וכמדומה שהזוהר העירי מה]. ונ"ל יתכן שלכן יצאו מכל ג' בניו ישראלים, בשביל שטובת השאריתו בעולם תהיה מושלמת.

ד. והנה, עשיו הוא גם ממשפחה זו מארבעה צדדים, ולכא' לא ידוע על משהו טוב ממנו [מלבד ע"י גירות בדורות האחרונים].

אך בביאור הגר"א לספר איוב נוקט שאלפיז הנזכר באיוב וכתוב ממנו פרקים שלמים, הוא היה אליפז בנו של עשיו [הנזכר בס"פ וישלח], והוא דבר מחודש.

והנה, אליפז היה רשע מרושע כמבואר ברש"י בפר' ויצא [כט י] שרצה לרצוח את יעקב אבינו, ולבסוף גזל ממנו את כל ממונו.

ועי' עוד ברש"י בפר' וישלח [לו יב] שאלפיז בא על אשת אביו, וממנו נולדה תמנע, ואח"כ בא עליה. וקשה לומר שאדם עם כאלו עבירות חמורות יזכה שיכתבו פרקים שלמים ממנו בתנ"ך. ואולי באמת הם שיטות חלוקות.

[ואכן בלא"ה נחלקו בב"ב טו. אם איוב ונברא, ודברי הגר"א נאמרו רק למ"ד איוב היה ונברא].

חזו ואת פלדש ואת ילדף ואת בתואל, ובתואל ילד את רבקה, שמונה אלה ילדה מלכה לנחור אחי אברהם. ובפר' חיי שרה [כד כד] אמרה רבקה לאליעזר 'בת בתואל אנכי בן מלכה אשר ילדה לנחור'. ולפ"ז בתואל דומה ליצחק שגם הוא צאצא של תרח מב' צדדים - גם בגלל שהוא בן נחור בן תרח, וגם בגלל שהוא בן מילכה בת הרן בת תרח.

ולפ"ז יעקב אבינו הוא צאצא של תרח מאברהם צדדים [דרך אברהם ושרה הורי יצחק, ודרך בתואל ומלכה הורי רבקה].

ג. וכמבואר בפרשיות ויצא ותולדות, יעקב אבינו נשא את רחל ולא בנות לבן, ולבן הוא בן בתואל ומילכה. ולפ"ז בני יעקב מרחל ולא היה צאצאים של תרח משישה צדדים.

ולכא' לבני יעקב מבלהה זולפה אין את הקשר ללבן, וא"כ הם צאצאים רק מארבעה צדדים. אך באמת ברש"י בפר' ויצא [לא נ] פי' שגם בלהה זולפה היו בנות לבן, אאל שלא היו מאותה אשה שממנה נולדו רחל ובלהה, אלא מפילגש, ולפ"ז גם בני יעקב מרחל זולסה היו צאצאי תרח משישה כיוונים.

ואלו הם ו' הצדדים. א - בני יעקב בן יצחק בן אברהם בן תרח, ומזה הם דור חמישי. ב - בני יעקב בן יצחק בן שרה בת הרן בן תרח, ומזה הם דור שישי. ג - בני יעקב בן רבקה בת בתואל בן נחור בן תרח, ומזה הם ג"כ דור שישי. ד - בני יעקב בן רבקה בת בתואל בן מילכה בת הרן בת תרח, ומזה הם דור שביעי. ה - בני בלהה, זילפה, רחל ולא, בנות לבן בן בתואל בן נחור בן תרח, ומזה הם דור שישי. ו - בני ברז"ל בנות לבן בן בתואל בן מלכה בת הרן בן תרח, ומזה הם דור שביעי.

מצרים ופלשתים

'פתרוסים וכסלוחים אשר יצאו משם פלשתים - משניהם יצאו שהיו פתרוסים וכסלוחים נחליפים משכב נשותיהן אלו לאלו ויצאו מהם פלשתים'. [רש"י]. ועי' רמב"ן וראב"ע.

ומבואר שהפלשתים הם צאצאי מצרים.

ויחי תרח שבעים שנה ויולד את אברם את נחור ואת הרן. ואלה תולדות תרח, תרח הוליד את אברם ואת נחור ואת הרן, והרן הוליד את לוט. וימת הרן על פני תרח אביו בארץ מולדתו באור כשדים. ויקח אברם ונחור להם נשים, שם אשת אברם שרי, ושם אשת נחור מלכה בת הרן אבי מלכה ואבי יסכה [יא, כו-כט].

יסכה - זו שרה, על שם שסוכה ברוח הקודש, ועוד שהכל סוכים ביפיה, ועוד יסכה הוא לשון נסיכות, וכן הוא בסנהדרין להדיא כמו שרה לשון שררה [רש"י].

ועי' בפר' וירא [כ יב] שם אמר אברהם אלבימלך על שרה 'וגם אמנה אחותי בת אבי היא אך לא בת אמי', וכתב רש"י 'ואם תאמר והלא בת אחיו היתה, בני בנים הרי הם כבנים והרי היא בתו של תרח, וכן הוא אומר ללוט אנשים אחים אנחנו'. עוד כ' רש"י 'אך לא בת אמי - הרן מאם אחרת היה'.

ושם אמו של אברהם - אשת תרח, מבואר בבבא בתרא [צא]. שהוא 'אמתלאי בת כרנבו', אך לפי מש"כ רש"י אינה אם הרן, ולפ"ז גם שרה אינה נכדה של אשה זו, אלא של אשה אחרת שלא נתבאר שמה.

ונמצא, דיצחק שהוא בן אברהם ושרה הוא מצאצאי תרח משני צדדים - דרך אברהם בן תרח, ודרך זה הוא דור שלישי, ודרך הרן בן תרח שהיה אבי שהר, ודרך זה הוא דור רביעי.

ב. ובסו"פ וירא [כב כ] 'ויהי אחדרי הדברין האלה ויוגד לאברהם לאמר, הנה ילדה מלכה גם היא בנים לנחור אחיק, את עוץ בכורו ואת בוז אחיו ואת קמואל אבי ארם, ואת כשד ואת

ובני חם כוש ומצאים ופוט וכנען וכו'. ומצרים ילד את לודים ואת ענמים ואת להבים ואת נפתוחים. ואת פתרוסים ואת כסלוחים אשר יצאו משם פלשתים ואת כפתורים [י, ו-יד].

והנה, מבואר בחומש שמות שהשעבוד הראשון של בניי היה במצרים. ואח"כ יצאו ממצרים ובאו לאר"י, ובאר"י עיקר הסבל של עם ישראל מאוה"ע היה מהפלשתים, כמבואר בשופטים ושמאל. ויתכן שזה קשור בשורש הרוחני לכך שהפלשתים הם צאצאי מצרים.

דברי חיזוק לרגל המצב

זו בלבד, מאז שהכניסו את הנשים למערכות המודיעין גם הגברים לא מתפקדים טוב, ועושים בדיחות ועבירות רח"ל. ממש מחריבים את מערכת הביטחון רק בשביל השטויות של ארגוני הנשים. והנה, הם ודאי לא ישמעו לנו, אך עלינו מוטל להתחזק בקדושה, שהיא הפתרון לכל הבעיות.

ועל כן, כל אחד שיש לו קשר עם חיילים, וכן עם כל אחד שיכול להשפיע עליו, ישכנע אותו להתחזק בקדושת המחשבה שהיא הפתרון והמענה לכל הבעיות. וזהו הדבר המיגן על חייו.

כתיב בפר' שופטים [פרק כ] 'כי תצא למלחמה על איבך וראית סוס ורָכָב עם רב ממך לא תירא מהם כי ה' אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ הַמַּעֲלֶךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְהָיָה כִּקְרִבְכֶם אֶל הַמִּלְחָמָה וְנָגַשׁ הַלְחָן וְדָבַר אֶל הָעָם. וְאָמַר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קִרְבִּים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל אֵיבֵיכֶם אֵל יְרֵךְ לְבַבְכֶם אֵל תִּירָאוּ וְאֵל תַּחְפוּזוּ וְאֵל תַּעֲרֹצוּ מִפְּנֵיהֶם. כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הַהֲלֹךְ עִמָּכֶם לְהַלְחֵם לָכֶם עִם אֵיבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם'. ואמרו' בסוטה [מב]. 'מאי שגא שמע ישראל, א"ר יוחנן משום רשב"י, א"ל הקב"ה לישראל, אפילו לא קיימתם אלא ק"ש של שחרית וערבית אי אתם נמסרים בידם, ומבואר שיש ענין מיוחד בקריאת שמע שמיגן עליו מאויבינו, ועוד לנו לנצח במלחמה. ועל כן, יש להתחזק בקריאתה בכונה ובזמנה.

אכן, עיקר ההשפעה היא על"י שקידת התורה בעמל ויגיעה, אין זמן לנוח. מי שצריך לנוח ינוח כשוך הקרבות. וכמו שברור שהחיילים בחזית נלחמים גם בלילה, ואינם נחים, אף אנו צריכים ללמוד תורה גם בלילה בלא לנוח.

כתיב במשלי [כו י] 'יב מחולל לל וְשֹׁכֵר כְּסִיל וְשֹׁכֵר עֲבָרִים, ביאור הפסוק, אדם רגיל שרוצה לשכור פועלים שוכר אנשים חכמים, וכן שוכר אנשים שמכירם ולא עוברי דרך. אך הקב"ה שהוא 'רב מחולל כל', שוכר גם כסילים ועוברי דרך. אנשי החמאס האם נכללים בהגדרה של 'כסיל', יש בהם אנשים בורים וטפשים וכיצד הצליחו לגבור עלינו. איכה ירדוף אחד אלף ושנים רבה, אם לא כי צורם מכרם וה' הסגירם. על כן יראה כל אחד להתחזק בעניינים הנ"ל. ה' יעזור שזוכה כולנו לישועות גדולות כל הימים, אמן כן יהי רצון.

התנהלות חוקי המדינה הזו, הטוב - תפילה בהפרדה - רע, ורע - ריקודים מעורבים - טוב. ובהמשך הנבואה אומר הנביא ישעיהו דברים נוראיים שהתרחשו בשבת שעברה 'לכן כָּאֵל קֵשׁ לְשׁוֹן אֵשׁ וְחֶשֶׁשׁ לְהִבָּה יִרְפָּה שְׂרָשָׁם כְּמִקֵּי יִהְיֶה וּפְרָחָם כְּאֵבֶק יַעֲלֶה כִּי מָאֲסוּ אֶת תּוֹרַת ה' צְבָאוֹת וְאֶת אִמְרַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נֶאֱצַו. **עַל כֵּן תִּהְיֶה אִף ה' בְּעַמּוֹ וְיִט יָדוּ עָלָיו וַיִּכְהוּ וַיִּרְגְּזוּ הַהָרִים וְתִהְיֶינָה נְבָלָתָם פְּסוּחָה בְּקִרְבֵּי חוּצוֹת** כָּל זֹאת לֹא שָׁב אִפּוּ וְעוֹד יָדוּ נְטוּיָה. וְנִשְׂא נֶס לְגוֹיִם מִרְחוֹק וְשָׂרָק לֹא מִקְצֵה הָאָרֶץ וְהִנֵּה מִתְרַהֵק קַל יְבוֹא. **אֵין עֵינֵי וְאֵין כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן וְלֹא נִפְתַּח אָזְנוֹ חֲלָצָיו וְלֹא נִתְקַן שְׂרוּף וְעָלָיו. אֲשֶׁר חֲצָיו שְׁנוּנִים וְכָל קִשְׁתֵּיהֶם דְּרָכוֹת פְּרִסוֹת סוּסָיו כְּצַר נִחְשְׁבוּ וְגִלְגָּלוּ כְּסוּפָה. שְׂאֵגָה לֹא כְּלָבִיא וְשֹׂאֵג יִשְׂאֵג כְּפַפְרִירִים וַיִּנְהָם וַיֵּאחֲזֵ טֶרֶף וַיִּפְלִט וְאֵין מְצִיל. וַיִּנְהָם עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא כִּנְהַמַּת יָם וַיִּבֹט לְאֶרֶץ וְהִנֵּה חֲשָׁף צַר וְאוֹר חֲשָׁף בְּעַרְפֵּיהָ'. נורא נוראות.**

ועל כן כל מי שבידו לשכנע אנשים חילוניים וכדו' להעביר את ילדיהם לחינוך תורני, אשריו ואשרי חלקו ושכרו מובטח מן השמים.

וצריכים לדעת, שאחד מנסיונות החיים הוא קדושת המחשבה, שמתבטאת הן במחשבה בפני עצמה, והן באיברים במשפיעים על המחשבה - העיניים. וצריכים לדעת עוד, שמי שמפיל את האדם בקדושת המחשבה הוא אותו אחד שרצח בשבת שעברה מאות יהודים, כדאמרו' בב"ב [טז]. 'אמר ר"ל, הוא שטן הוא יצה"ר הוא מלאך המות', ואמרו' שם עוד 'במתניתא תנא, יורד ומתעה, עולה ומרגיז, נוטל רשות, ונוטל נשמה'. וכשאדם שומר יותר על קדושת המחשבה ומכחיש את כוחו של היצה"ר, הרי הוא מכחיש גם את כוחו של מלאך המות, ומונע הרועים ומציל חיים.

היום בבוקר לאחר תפילת השחרית בכותל המערבי, פגשתי אחד מתוך המערכת הבטחונית, שעוסק בענייני המודיעין, ואמר לי, שההידרדרות במצב של המודיעין לא התחילה היום, אלא התחילה לפני חמישה שנים כאשר ארגוני הנשים ביקשו להכניס נשים ארגוני המודיעין, והנשים לא מתאימות לתפקיד זה כלל וכלל, אין להם את התחכום ואומץ הלב הנדרש, וכבר אמרו חז"ל [קידושין פ:] 'נשים דעתן קלה', וזו סיבה אחת להרס המודיעין כיון שהנשים אינן פועלות כראוי, אך לא

הנביא בירמיה [לז] אומר 'הוי כי גדול היום ההוא מאין כמהו ועת צרה היא ליעקב וממנה ישע'. יש בזה רמז למה שאירע בימים האחרונים, מצד אחד גדול היום ההוא מאין כמוהו' - הימים הקדושים של שבת ושמתת תורה, ומצד שני 'עת צרה היא ליעקב', ועכשיו אנו מצפים ל'וממנה ישע'.

ומוטל עלינו בעת הזו להרבות בתורה ולחזור בתשובה. אך ישנו ענין נוסף שצריכים להתחזק בו דהנה, כתיב בפר' כי תצא [כג, י] 'כי תצא מִחֵנֶה עַל אֵיבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבַר רָע', ואמרו' בכתובות [מו]. שהכוונה היא להיזהר ממשבשות רעות, ומכל דבר שמביאו לידי זה. ובהמשך הפרשה שם [פס' טו] 'כי ה' אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקִרְבֵּי מִחֵנֶךָ לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אֵיבֶיךָ לְפָנֶיךָ, כתוב במפורש שהדבר שמביא הצלחה במלחמה הוא השראת השכינה, והשראת השכינה תלויה בהמשך הפסוק - 'וְהָיָה מִחֵנֶיךָ קְדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה בְךָ עָרוֹת דְּבַר', ואם ח"ו יראה בך ערות דבר - 'וְשָׁב מֵאֲחֵרֶיךָ', תסתלק השראת השכינה, וממילא לא יתקיים הענין של 'להצילך ולתת אויבך לפניך'.

יש גבול בין ישראל לעזה, בין היהודים לרוצחים, שנים רבות הגבול היה במצב רחוק מאד ממה שאירע בימים האחרונים, סמכו על המודיעין ועל הצבא וכו', ופתאום בבת אחת התברר שהכל הבל הבלים, רק הקב"ה שמר. עד ליל שמח"ת ה'תשפד שמר הקב"ה על הגבול, אך בליל שמח"ת ה'תשפד שבסמיכות למקום הגבול עשו מסיבת פריצות נוראה יחד עם חילולי שבת ויר"ט, הסתלקה השכינה ונפרץ הגבול, הפסיק להתקיים 'כי ה' אלוֹקֵיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקִרְבֵּי מִחֵנֶיךָ לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אוֹיֵבֶיךָ לְפָנֶיךָ', והתחיל רח"ל להיות 'ושב מאחריך'.

וכ"ז הוא כתוצאה מהחינוך החילוני הקלוקל שמנוהל על"י המדינה הכפרנית. המדינה שאסור לערוך בה 'כל נדרי' ו'נעילה' בהפרדה ברחובה של עיר. ריקודים מעורבים - זה בסדר, אך תפילה בהפרדה - אסור. נגד התורה - בסדר. כמו התורה - לא.

המצב הזה מתואר בישיעה [פרק ה] 'הוי האמרים **לָרַע טוֹב וְלַטוֹב רָע** שְׂמִים חֲשָׁף לְאוֹר וְאוֹר לְחֲשָׁף שְׂמִים מִרְמָתוֹק וּמְתוֹק לְמִרְמָתוֹק הֵוִי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנִגְדוּ פְּנֵיהֶם נְבִינִים. הֵוִי גְבוּרִים לְשִׁתוֹת יָין וְאִנְשֵׁי חֵיל לְמִסְךְ שֹׁכֵר. מְצַדִּיקֵי רָשָׁע עֲקָב שַׁחַד וְצַדִּיקַת צַדִּיקִים יִסְרוּ מִמֶּנּוּ'. זה ממש כמו

להוספה לרשימת התפוצה, ושאר ענייני העלון win0527122970@gmail.com נעוד ע"י י. ג. ו. -

העלון לא עבר הגהה - לשמיעת שיעורי רבינו שליט"א חייגו 03-617-1160 - נודה לכל מי שידפיס את העלון